

Posudek bakalářské práce Anežky Augustinové
Komunikační strategie v pořadech na YouTube
(s přihlédnutím k dospívajícím divákům)

Bakalářská práce Anežky Augustinové se zabývá komunikačními strategiemi zaměřenými na přesvědčování a udržování vzájemného vztahu v autorských videích na YouTube a jejich vnímáním dospívajícími příjemci. Teoretické části práce zasazují zkoumanou problematiku do širšího kontextu. – Autorka na obecném pozadí modelů komunikace shrnuje specifika komunikace na sociálních sítích a nejdůležitější pojmy související s ovlivňováním a přesvědčováním. Zabývá se také platformou YouTube a shrnuje základní vývojové charakteristiky dospívajících osob, na něž se práce soustřeďuje. Praktická část práce se skládá z analýzy videí sedmi youtuberů a stručného dotazníkového šetření mezi dospívajícími.

Teoretické části zahrnují všechna základní relevantní témata. U nejobecnějších úvodních kapitol o komunikaci oceňuji, že autorka si je vědoma nutnosti dát analýze obecný základ, přestože výklad mohl být cíleněji přizpůsoben tématu práce a provázání s praktickou částí mohlo být užší. Autorka pečlivě uvádí zdroje, i když v některých případech (např. Jakobson, Mukařovský, Popper) by bývalo lepší citovat dle zdroje primárního. Rozhodně kladně hodnotím části o YouTube, v nichž autorka v přiměřeném rozsahu shromáždila podstatné informace o této platformě a o specifikách komunikace, která se jejím prostřednictvím odehrává. Kvalitně je zpracována i řada částí věnovaných autorčinu výzkumu – především kapitoly shrnující analýzy nahrávek a závěr. Text bakalářské práce tak ukazuje, že autorka dokáže napsat kvalitní odborný text, jen v některých případech jí možná ještě chybí více zkušeností.

Na praktické části bakalářské práce mj. kladně oceňuji, že autorka pro výběr autorů i videí k rozboru zvolila vhodná kritéria, která v práci jasně uvedla. Za dobré rozhodnutí pokládám i to, že autorka rozbor zaměřila na úvodní a závěrečné části komunikátů – umožnilo jí to u velmi rozmanitého materiálu získat srovnatelné vzorky. Zároveň je třeba souhlasit s tím, že v těchto rámcových částech je možné očekávat nejvíce projevů, které usilují o působení na adresáta, a to navíc vždy v podobných oblastech (budování vztahu mezi autorem a adresátem, ovlivňování, aby adresát začal kanál odebírat, dal „lajk“, sledoval video, popř. videa další atp.). Autorka zvolila pro zpracování videí odpovídající postup zahrnující i volbu přiměřeného způsobu přepisu; zvolený systém je vhodný a provedené přepisy ukazují, že autorka ho dobře ovládla.

Pokud jde o vlastní analýzu, zkoumaný vzorek není příliš velký, analýza má spíše charakter ilustrační, pokládám ji však pro potřeby bakalářské práce za postačující. Práce mj. naznačuje, že některé strategie mají patrně na YouTube značné rozšíření a že se opakují ve videích různého typu, a analýza i v tomto rozsahu ukazuje, že autorka dokáže přiměřeně podobné analýzy provádět. Také dotazníkové šetření má povahu spíše ilustrační, ale rovněž ho pokládám pro účely dané bakalářské práce za vyhovující. Zaujalo mě jazykové přizpůsobení dotazníku mladé generaci v podobě vymezení významů hodnocení „neřeším“ a „nevadí mi“; osobně bych v dané škále zvýraznila pozitivní pól (možnost odpovědi typu „líbí se mi“). U analýz videí i u dotazníkového šetření autorka správně uvádí též limity svého výzkumu a zvolených metod.

K práci mám několik dotazů, které se týkají pohlaví autorů a vnímatelů: Je zajímavé, že kritéria, jako nejvíce odebíraný/sledovaný, vedla k sestavení „žánrově“ velmi rozmanitého vzorku, ale že autory těchto videí jsou samí muži (v jednom případě jde o autora a jeho sestru). – Měla by autorka pro to nějaké vysvětlení? V dotazníkovém šetření odpovídaly spíše ženy a mezi jejich odpověďmi a nejsledovanějšími youtubery vybranými do výzkumu nebyla příliš velká shoda. – Je možné, že analyzovaní youtubeři jsou sledováni spíše jinou skupinou (např. spíše chlapci/muži)? Ukázaly se v dotazníkovém šetření u některé otázky výraznější rozdíly mezi ženami a muži?

Práce je logicky strukturována a je přehledná. Objevují se občasné formulační, pravopisné či typografické nedostatky. Oceňuji přílohy s prepisy videí.

Práce Anežky Augustinové splňuje požadavky kladené na práce bakalářské. Při kvalitní obhajobě navrhuji hodnocení *výborně*.

doc. PhDr. Lucie Saicová Římalová, Ph.D.

Praha, 25. 8. 2019